

2^e Begrotingswijziging 2019 GGD

Decentralisatie Rijksvaccinatieprogramma Zuidoost-Brabant

Inleiding

Het Rijksvaccinatieprogramma (hierna: RVP) is per 1 januari 2018 wettelijk verankerd in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en vanaf 1-1-2019 valt de uitvoering ervan onder bestuurlijke en financiële verantwoording van gemeenten. Dit heeft als doel om de huidige samenhang tussen de uitvoering van het RVP en de Jeugdgezondheidszorg (hierna: JGZ) te borgen.

De huidige beproefde uitvoeringsstructuur van het RVP verandert hiermee niet. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) blijft verantwoordelijk voor de inhoud, regie, vaccins, coördinatie en landelijke registratie binnen het RVP. De uitvoeringsorganisaties (GGD, Zuidzorg en Zorgboog) blijven de vaccinaties toedienen.

Wat wel verandert, is dat de uitvoering van het RVP niet langer gefinancierd wordt vanuit de Rijksbegroting maar vanuit het gemeentefonds. De overheveling van het macrobudget voor de uitvoering van het deel van het RVP waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn, vindt plaats via een structurele storting in het gemeentefonds. Gemeenten moeten als opdrachtgever voor 2019 e.v. aanvullende afspraken maken op de bestaande overeenkomsten met uitvoeringsorganisaties. GGD, Zuidzorg en Zorgboog hebben samen met een ambtelijke vertegenwoordiging de decentralisatie voorbereid. Deze werkgroep heeft in 2018 financiële berekeningen gemaakt op basis van de toen bekende financiële kaders vanuit het rijk en op basis van aannames. Begin 2019 heeft een eerste check plaatsgevonden in hoeverre de geraamde bedragen reëel lijken. Op basis daarvan zijn kleine bijstellingen gedaan en kan nu een begrotingswijziging worden voorgelegd aan gemeenten. Het rijk gaat er vanuit dat er – in totaal – voldoende middelen beschikbaar stelt voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma. Desondanks kunnen er op gemeente- en regioniveau wel herverdeeleffecten optreden, die naar de mening van de VNG echter beperkt en acceptabel zijn (zie VNG Secretariaatsnotitie Rijksvaccinatieprogramma).

Verder zijn er inhoudelijke veranderingen in het RVP die betrekking hebben op het informed consent, veilige naalden, extra voorlichting, herindeling/uitbreiding van de priklocaties, meningokokken vaccinatie en gegevensuitwisseling met het RIVM. Deze inhoudelijke veranderingen hebben financiële gevolgen, die in bovengenoemd kostenonderzoek ook zijn meegenomen. Onder Inhoudelijke ontwikkelingen worden deze veranderingen nader toegelicht.

Deze (toelichting op de) 2^e begrotingswijziging geeft inzicht in de financiële gevolgen van de decentralisatie van het RVP voor de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. De gevolgen voor gemeenten zien er als volgt uit:

- De huidige contracten met zuidzorg/ zorgboog worden uitgebreid met de vaccinatie taken voor de leeftijdscategorie 0-4 jaar. Dit leidt tot hogere uitgaven aan deze organisaties;
- De GGD gaat de activiteiten voor de leeftijdscategorie 4-18 jaar op zich nemen. Hierdoor stijgen de gemeentelijke bijdragen aan de GGD, en daarom is een zienswijze procedure van toepassing.
- Gemeenten ontvangen vanaf 2019 meer middelen binnen het gemeentefonds waarmee bovenstaande lasten kunnen worden gedekt.

Uitgangspunten

Het GGD bestuur heeft de volgende uitgangspunten vastgesteld m.b.t. de uitvoering van het RVP:

- Gestreefd moet worden naar een hoge vaccinatiegraad (minimaal 95%). Voor een overzicht van de huidige vaccinatiegraad in onze regio wordt verwezen naar bijgevoegd excelbestand.
- Het uitvoeren van het RVP wordt gezien als een gemeenschappelijk verantwoordelijkheid van de 21 gemeenten in onze regio op basis van het solidariteitsprincipe.
- De uitvoering van het RVP in de regio Z.O. Brabant blijft vooralsnog belegd bij ZuidZorg & Zorgboog voor de 0-4 jarigen, en bij de GGD voor de 4-18 jarigen.
- De middelen die het Rijk aan de 21 gemeenten in onze regio ter beschikking heeft gesteld voor uitvoering van het RVP vormen het taakbudget voor uitvoering van het RVP in onze regio.
- De uitvoering van het RVP wordt gefinancierd middels een taakbudget, d.w.z. een lump sum per organisatie waarbij Zuidzorg en Zorgboog worden gefinancierd op basis van een bedrag per kind en de GGD wordt gefinancierd volgens een inwonersbijdrage (de gebruikelijke systematiek). Er vindt geen nacalculatie plaats.
- Voor de verantwoording worden de volgende prestatie-indicatoren gehanteerd:
 - aantal kinderen;
 - aantal vaccinaties in het pakket;
 - vaccinatiegraad;
 - inhoudelijke toelichting op de vaccinatiegraad.
- Gemeenten worden jaarlijks middels een infografic geïnformeerd over bovenstaande prestaties in hun gemeente.

Inhoudelijke ontwikkelingen

Ten opzichte van voorgaande jaren zijn/worden m.b.t. het GGD-deel van het RVP de volgende inhoudelijke veranderingen ingevoerd:

- Invoering veilige naalden.
In 2018 heeft de GGD het veilige naalden concept, dat vanuit Arbo-wetgeving dringend geadviseerd werd ter voorkoming van prikaccidenten, geïmplementeerd.
- Invoering van het informed consent op 2 aspecten.
De procedures ten aanzien van het geven van toestemming zijn volgens RIVM eisen ingeregeld. Allereerst is aandacht besteed aan het feit dat ouders én jongeren vanaf 12 jaar nadrukkelijk (eenmalig) hun toestemming moeten geven voor het toedienen van vaccinaties. Het tweede aspect van informed consent betreft het geven van toestemming voor uitwisseling van gegevens over de vaccinatie met het RIVM. Hiervoor moeten ouders en jongeren apart en wederom eenmalig toestemming geven.
- Herindeling en uitbreiding van het aantal locaties voor de vaccinatiecampagne voor de 4-18 jarigen.
We streven naar een evenwichtige verdeling van priklocaties waarbij rekening wordt gehouden met schaalgrootte (minimaal 500 vaccinaties) en klantwensen. We stemmen de locatiekeuze af met de gemeenten. Er is gekozen voor vaccineren op alle dagen in Eindhoven-Noord, Eindhoven-Zuid, Helmond, Eersel, Geldrop, Budel, Veldhoven, Best, Asten, Valkenswaard (voorheen werd gevaccineerd op woensdagmiddag in Helmond, Eersel, Heeze, Eindhoven-Noord en Eindhoven-Zuid).
- Extra voorlichting voor vaccinatie. Het RIVM geeft landelijke voorlichting. Daarnaast is er informatie op lokale websites beschikbaar, zijn er chatspreekuren, is er een pushbericht via de groeiapp en vindt tijdens het contactmoment in groep 7 individueel en collectief extra voorlichting plaats.
- Invoering nieuwe vaccinatie voor meningokokken
De minister heeft gezien de toename van MenW besloten het huidige MenC-vaccin te vervangen door MenACWY en dit landelijk aan te bieden aan jongeren in de leeftijd van onderbouw middelbare school. Een combinatie van vaccinatie van MenACWY met HPV is vooralsnog niet mogelijk, omdat er nog geen gegevens zijn over mogelijke interactie tussen deze twee vaccins.
Vanaf 2019 wordt deze vaccinatie ingepast in de reguliere vaccinatierondes
- Aansluiting van het digitaal kinddossier op het RIVM.
De aansluiting van het digitaal dossier met het Landelijk Schakelpunt (LSP) en de aansluiting op het berichtenverkeer met het RIVM is in 2018 gerealiseerd. Daarnaast worden tijdens de grootschalige vaccinatie gemiddeld 30 statushouders/nieuwkomers gevaccineerd. In een extra lijn tijdens de grootschalige vaccinaties. En is dit ook een reden om het RIVM nabij te hebben voor meer bijzondere vaccins.

Brabant-Zuidoost

- Iedere maand is er een kleinschalige "veegmiddag" bij de GGD voor kinderen die niet in de gelegenheid zijn om op de regulier geplande dagen te komen (dit kan zijn door ziekte, een handicap, extreme angst).
- De afdeling infectieziektenbestrijding van de GGD analyseert jaarlijks de vaccinatiegraad binnen onze regio (op basis van de cijfers van het RIVM) en brengt advies uit om de vaccinatiegraad te behouden of te vergroten.

Bovenstaande inhoudelijke ontwikkelingen zijn financieel vertaald. Voor de GGD leidt dit in 2019 tov de huidige begroting tot extra kosten ad € 140.000,-. Dit bedrag is meegenomen in de kostenraming voor 2019 waarop de verhoogde bijdrage aan de GGD wordt gebaseerd.

Financiële gevolgen voor Zuidoost-Brabant

In onderstaand schema zijn voor 2019 de hogere bijdragen aan GGD, Zuidzorg en Zorgboog per gemeente afgezet tegen de middelen die de gemeenten via het gemeentefonds ontvangen. Tevens is daarbij het herverdeeffect per gemeente weergegeven. Dit herverdeeffect ontstaat als gevolg van het verschil tussen de huidige kostenverdeelmethodieken van de GGD (aantal inwoners) en Zuidzorg en Zorgboog (aantal kinderen 0-4) enerzijds en de nieuwe methodiek volgens het gemeentefonds (aantal jongeren <18jr) anderzijds. De totale kosten voor het RVP in onze regio bedragen € 1.370.527 terwijl de totale bijdrage van het rijk in het gemeentefonds € 1.355.876 bedraagt. De hogere bijdragen aan de 3 organisaties tesamen zijn dus € 14.650 hoger dan gemeenten gezamenlijk in het gemeentefonds ontvangen. Om geen afbreuk te doen aan de kwaliteit en de vaccinatiegraad van het RVP in onze regio hebben de portefeuillehouders publieke gezondheid in onze regio dit relatief kleine nadeel voor gemeenten (1,1% op een totale kostenraming van € 1.370.527) geaccepteerd.

Brabant-Zuidoost

TOTAALOVERZICHT REGIO 2019						
	Verhoging bijdragen				Gemeente- fonds	Herver- deel- effect
	GGD	Zorgboog	Zuidzorg	Totaal		
Asten	9.152	19.204		28.356	30.171	1.815
Bergeijk	10.052		20.902	30.954	32.495	1.541
Best	16.141		36.547	52.687	56.089	3.402
Bladel	11.037		24.364	35.401	36.870	1.469
Cranendonck	11.166		22.764	33.930	34.357	427
Deurne	17.589	40.596		58.185	57.176	-1.009
Eersel	10.254		23.189	33.443	32.533	-910
Eindhoven	125.535		284.469	410.004	373.104	-36.900
Geldrop-Mierlo	21.496	14.370	34.979	70.845	72.209	1.364
Gemert-Bakel	16.610	40.074		56.684	56.874	190
Heeze-Leende	8.697		18.714	27.411	27.005	-405
Helmond	49.648	118.784		168.432	180.571	12.138
Laarbeek	12.127	24.985		37.112	40.309	3.197
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	12.556		27.728	40.285	40.763	478
Oirschot	10.176		20.837	31.013	33.081	2.068
Reusel-De Mierden	7.113		17.963	25.076	24.104	-972
Someren	10.469	26.520		36.989	32.883	-4.107
Son en Breugel	9.165		22.111	31.276	33.185	1.909
Valkenswaard	16.769		35.207	51.976	48.577	-3.399
Veldhoven	24.574		54.346	78.921	80.572	1.651
Waalre	9.338		22.209	31.547	32.949	1.402
	419.663	284.534	666.329	1.370.527	1.355.876	-14.650

CONCEPT

2e BEGROTINGSWIJZIGING 2019: Decentralisatie Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Toelichting:

Zie ook bijgevoegde uitgebreide toelichting.

Nadere financieel technische toelichting:

Met deze begrotingswijziging wordt de bijdrage van het Rijk/RIVM met € 280.000 verlaagd en de gemeentelijke inwonerbijdrage met € 420.000 verhoogd; Daarnaast worden de kosten met € 140.000 verhoogd. Zowel in 2018 als in 2019 vond/vind ook een uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma plaats en derhalve ook van de kosten die daarmee gemoeid zijn. Deze uitbreiding was bij het opstellen van de primaire begroting 2019 nog niet bekend.

De begrotingsmutaties zijn volledig structureel.

In bijlage 1 wordt de herziene begroting 2019 na deze wijziging weergegeven, afgezet tegen de recente begroting 2019 (na 1e wijziging) en de herziene begroting 2018. In bijlage 2 wordt het gewijzigde overzicht van de bijdragen per gemeente weergegeven.

UITGAVEN

Codering	Omschrijving van de post	Bedrag	
		Verhoging	Verlaging
Programma Publieke Gezondheid		140.000	0
4.1.0	Personele kosten	125.000	
14.3.4	Overige goederen en diensten	15.000	
	Verrekening overhead	0	
	Saldo uitgaven	140.000	
Programma Ambulancezorg		0	0
	Saldo uitgaven	0	

INKOMSTEN

Codering	Omschrijving van de post	Bedrag	
		Verhoging	Verlaging
Programma Publieke Gezondheid		420.000	280.000
1.4.2	Gem. inwonerbijdrage	420.000	
7.4.1	Baten Rijk		280.000
	Saldo inkomsten	140.000	
Programma Ambulancezorg		0	0
	Saldo inkomsten	0	

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD Brabant Zuidoost dd 3 juli 2019

Brabant-Zuidoost

Bijlage 2 Overzicht inwonerbijdrage en overige bijdragen per gemeente.									
Gemeente	Inwoners per 1-1-2018	Inwoner bijdrage per inwoner 15,747	Inwoner bijdrage puber cm cf VWS	Mutatie 2e begr wijz decentr RVP 0,5472	Inwoner bijdrage TOTAAL	Bijdrage soc. plan reorganisatie GGD ZOB '96	Bijdrage onderzoekslocaties JGZ	Bijdrage uitloop schalen	Totaal
Asten	16725	263.366	13.683	9.152	286.201	1.089			287.290
Bergeijk	18370	289.270	14.894	10.052	314.216	1.196			315.412
Best	29497	464.485	26.272	16.140	506.898	1.921			508.819
Bladel	20170	317.614	16.240	11.037	344.891	1.313			346.204
Cranendonck	20406	321.331	16.136	11.166	348.633	1.329			349.962
Deurne	32144	506.167	26.664	17.589	550.420	2.093			552.513
Eersel	18740	295.096	14.295	10.254	319.645	1.220			320.865
Eindhoven	229417	3.612.599	201.161	125.535	3.939.295		47.515	100.000	4.086.809
Geldrop-Mierlo	39284	618.600	33.890	21.496	673.985	2.558			676.543
Gemert-Bakel	30355	477.996	24.467	16.610	519.074	1.977			521.050
Heeze-Leende	15893	250.265	12.197	8.697	271.159	1.035			272.194
Helmond	90732	1.428.745	90.638	49.648	1.569.031	5.908	24.297		1.599.236
Laarbeek	22163	348.998	18.098	12.127	379.223	1.443			380.666
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	22947	361.343	17.924	12.556	391.824	1.494			393.318
Oirschot	18596	292.829	14.783	10.176	317.788	1.211			318.999
Reusel-De Mierden	13000	204.709	9.927	7.113	221.750	846			222.597
Someren	19133	301.285	14.652	10.469	326.406	1.246			327.652
Son en Breugel	16749	263.744	14.151	9.165	287.060	1.091			288.151
Valkenswaard	30645	482.563	24.089	16.769	523.421	1.995			525.416
Veldhoven	44910	707.192	35.966	24.574	767.732	2.924			770.656
Waalre	17065	268.720	14.453	9.338	292.511	1.111			293.622
	766.941	12.076.918	654.581	419.663	13.151.162	35.000	71.812	100.000	13.357.974
						*)	**)	*)	

*) Deze bijdragen worden achteraf afgerekend obv de werkelijke kosten.

***) Behoudens de genormeerde bijdragen van Helmond en Eindhoven voor het gebruik van onderzoekslocaties in de beide hoofdgebouwen, geldt dat inmiddels in alle gemeenten de JGZ-locatie door de gemeente geregeld en integraal betaald wordt, zodat de vergoeding daarvoor niet meer in een algemene bijdragesfeer valt.